

Państwowa Rada obraduje

Uchwała nr 1/96

Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej w sprawie roli administracji geodezyjnej w kształtowaniu rynku usług (...)

Państwowa Rada Geodezyjna i Kartograficzna uważa, że wpływ administracji geodezyjnej na funkcjonowanie rynku usług geodezyjno-kartograficznych powinien być realizowany przez:

1. Wydawanie i aktualizację aktów prawnych (rozporządzenia, instrukcje, wytyczne itp.) regulujących zasady wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych.
2. Zapewnienie sprawnego działania tej części aparatu administracyjnego, która ma bezpośredni wpływ na działalność firm wykonawczych. W szczególności dotyczy to ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.
3. Konsultowanie z organizacjami reprezentującymi wykonawstwo geodezyjne przedsięwzięć podejmowanych przez administrację, a mających wpływ na to wykonawstwo.
4. Zlecenie dużych prac geodezyjnych i kartograficznych w cyklach wieloletnich, a nie jednorocznych, praktycznie zamykających się w kilku miesiącach (zatwierdzenie budżetu – wiosna, przeprowadzenie przetargu – kwiecień-czerwiec, podpisanie umowy – lipiec/sierpień, zakończenie roboty – listopad/grudzień).
5. Stymulowanie wykonawstwa w kierunku stosowania nowoczesnych technologii przez narzucanie odpowiednich warunków technicznych na roboty finansowane z budżetu.
6. Przeciwdziałanie procesowi dalszego rozpraszania państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
7. Ujednolicenie form organizacyjnych ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w skali całego kraju, które powinny być prowadzone wyłącznie przez administrację publiczną.
8. Wprowadzenie regulacji prawnych zmierzających do wyeliminowania wykonawstwa prowadzonego przez zakłady obsługi technicznej ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej bądź prywatnie przez pracowników ośrodków. Realizację tego postulatów należy rozpatrywać łącznie ze zmianą wysokości wynagrodzeń pracowników ośrodków.
9. Znowelizowanie ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* w ten sposób, by w przypadku szczególnie ciężkich, udokumentowanych nadużyć lub wręcz przestępstw popełnianych przez geodetów uprawnionych można było odbierać im uprawnienia zawodowe zmniejszając w ten sposób negatywny wpływ ich działalności na ocenę całego wykonawstwa geodezyjnego.
10. Opracowanie nowych zasad odpłatności za udostępnianie informacji z zasobu (w szczególności dotyczy to uniezależnienia odpłatności od wartości wykonanej pracy, którą to wartość wykonawca ma prawo uważać za poufną).

26 marca 1996 r. odbyło się XI posiedzenie Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej. Przyjęta została uchwała w sprawie roli administracji geodezyjnej w kształtowaniu rynku usług geodezyjno-kartograficznych – przypominamy, że dyskusja na ten temat odbyła się 13 grudnia 1995 r., w czasie X posiedzenia Rady [obszerna relacja patrz *GEODETA 1/96 – Więcej wolnego rynku. Mniej administracji?*]. Główna część obrad bieżącego posiedzenia poświęcona została zagadnieniom prawnego uregulowania katastru i została zwieńczona przyjęciem stosownej uchwały. [Załącznik do uchwały, opublikowaliśmy w *GEODECIE 2/96 – Kataster w państwie prawa.*] Obydwie uchwały Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej zamieszczamy obok.

Uchwała nr 2/96

Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej w sprawie sposobu prawnego uregulowania katastru w Polsce (...)

Państwowa Rada Geodezyjna i Kartograficzna wyraża niepokój spowodowany rozproszoną i szczątkową regulacją zasadniczych spraw geodezyjno-kartograficznych w pakiecie ustaw zgłoszonych do legislacji przez ministra finansów i podziela w tym względzie stanowisko Stowarzyszenia Geodetów Polskich.

W szczególności negatywnie ocenia się:

- a) zamiar bezpośredniego uzależnienia podstawowego zasobu geodezyjno-kartograficznego od wymiaru podatków, w tym rozpatrywania sprawy podatku od wartości nieruchomości bez równoległego uregulowania tematyki powszechnej ich taksacji,
- b) wyizolowanie tematyki katastru fiskalnego od reszty spraw geodezyjno-kartograficznych,
- c) próbę regulacji spraw merytorycznych bez rozwiązania spraw organizacyjnych; dotyczy to zwłaszcza centralnego urzędu do prowadzenia przedmiotowych spraw,
- d) niezrozumiałą ingerencję w *Prawo geodezyjne i kartograficzne* poprzez między innymi likwidację Państwowej Rady

Geodezyjnej i Kartograficznej,

- e) rozpatrywanie ustaw wiodących bez przynajmniej orientacyjnego sformułowania przepisów wykonawczych,
- f) zamiar skazania wartościowego technicznie systemu ewidencji gruntów i budynków elementami deklaratoryjnymi z oświadczeń podatników.

Zdaniem Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej:

1. Sprawy dotyczące geodezji, kartografii i katastru powinny być uregulowane kompleksowo w ustawie *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, rozpatrując równoległe przepisy wykonawcze, łącznie z przepisami dotyczącymi wyważonej i sprawiedliwej powszechnej taksacji nieruchomości.

2. Wykorzystanie państwowego zasobu geodezyjno-kartograficznego i katastru

w ramach zintegrowanego systemu informacji o terenie, obdarzonego rękojmią zaufania publicznego, na wzór i w powiązaniu z księgami wieczystymi, jest ze wszech miar słuszne i wypada wyrazić nadzieję, że minister finansów udzieli daleko idącej pomocy w zmodyfikowaniu organizacji i technicznym usprawnieniu systemu, korzystając z jego danych jako odbiorca preferowany, ale nie zarządzający.

3. Sprawy katastru powinny być rozpatrywane w aspekcie katastru wielozadaniowego, opartego na istniejącej ewidencji gruntów i budynków, obsługującego wszystkie dziedziny zainteresowane efektywnym wykorzystaniem źródłowego zasobu geodezyjno-kartograficznego.

Dokończenie na stronie 48

SIP w zarządzaniu gminami

W dniach od 20 do 22 marca br. odbyły się w Zgierzu i Bełchatowie kolejne seminarium i warsztaty z cyklu „Kierunki rozwoju i efekty zastosowania Systemów Informacji Przestrzennej w zarządzaniu gminami Związku Miast Polskich”. Głównym organizatorem i gospodarzem spotkania skupiającego przedstawicieli miast zrzeszonych w Związku Miast Polskich był p. Maciej Czajkowski, prezydent miasta Zgierza i wiceprzewodniczący tego związku. Nad całością prac organizacyjnych, obejmujących sesję plenarną, prezentację osiągnięć miast zrzeszonych, a także warsztaty informatyczne organizowane z pomocą firmy Jason MacKenzie, czuwał mgr inż. Jan Schnerch, pełnomocnik prezydenta ds. SIP w Zgierzu. Do udziału w seminarium i warsztatach zaproszeni zostali aktywni przedstawiciele ponad trzydziestu miast zrzeszonych w związku, a także przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Krakowskiego Instytutu Nieruchomości, Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie. Nie zabrakło również uznanych firm komputerowych wdrażających najnowsze technologie informatyczne. Wiele miast o zaawansowanym stopniu rozwoju SIP, prezentowało swoje osiągnięcia bądź zamierzenia w tym zakresie. Zorganizowanie tegorocznego seminarium i warsztatów właśnie w Zgierzu nie było przypadkowe. Zgierz ma bowiem w tym zakresie poważne osiągnięcia i w gronie miast zrzeszonych w Związku Miast Polskich należy do

przodujących. Posiada on, zrealizowany już w przeważającej części, System Informatyczny Urzędu Miasta działający w systemie rozproszonych baz danych.

W ramach pierwszych dwóch etapów wykonano:

- Wdrożenie aplikacji do obsługi części geometrycznej w środowisku GENA-MAP. Pod koniec weryfikacji i uzgadniania informacji opisowych z graficznymi rozpoczęto wdrażanie programu do zarządzania wielotematyczną informacją geometryczną w środowisku UNIX.
- Połączenie aplikacji do obsługi części graficznej JMK-GRUN z bazami danych zarządzanymi przez aplikację GRUNINFO. Po wdrożeniu aplikacji graficznej JMK-GRUN dokonano połączenia obiektów graficznych (działki) z ich częścią opisową, umożliwiając wgląd w informacje opisowe z poziomu aplikacji graficznej.
- Kończącą weryfikację danych opisowych i geometrycznych z poprawkami w tych danych.
- Rozliczenie klasoużytków w działkach.
- Uzupełnienie bazy opisowej o nowe rozliczenia.
- Połączenie roboczej bazy danych „PSEUDO-PESEL” z Terenowym Bankiem Danych w Łodzi w celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy tymi bazami (codzienna aktualizacja wszystkich baz danych zawierających elementy rejestru PESEL jest prowadzona w jednym miejscu).
- Testowanie i prace nad rozwojem aplikacji zarządzającej informacjami geometrycznymi i opisowymi.
- Kolejną wersję aplikacji do obsługi czę-

ści graficznej JMK-GRUN.

■ Utworzenie warstwy „opisu planu zagospodarowania przestrzennego” wraz z dokładnym uzgodnieniem granic obszarów planistycznych.

■ Utworzenie warstw zawierających rastrowe dane geometryczne o mieście pozyskane metodami teledetekcji (zdjęcia lotnicze i satelitarne) i uzgodnione ze współrzędnymi geograficznymi.

W trakcie realizacji jest obecnie etap trzeci i ostatni, który obejmuje:

- System ewidencji budynków i lokali
- Baza ORACLE.
- System zdalnego korzystania z SIP w mieście przez zewnętrznych użytkowników (policja, sąd, banki, instytucje ubezpieczeniowe i in.)
- Nową wersję GRUNINFO na platformie ORACLE.
- Nową wersję JMK-GRUN.
- Prace nad kolejnymi aplikacjami dla potrzeb planowania przestrzennego, w tym nad informatyzacją procesu tworzenia planu lokalnego i jego wykorzystania.
- Prace nad aplikacjami dla potrzeb ochrony środowiska.

Miasto Zgierz jest wzorem aktywności i przykładem poprawności rozwiązań systemowych w zakresie SIP w zarządzaniu miastem. Na szczególne podkreślenie zasługuje tu udana próba odejścia od komputerów osobistych i wykorzystanie UNIX-owych platform komputerowych z właściwym oprogramowaniem aplikacyjnym, współpracującym z relacyjną bazą danych ORACLE.

doc. dr inż. Jan Konieczny

Dokończenie ze strony 47

4. Nie jest możliwe racjonalne rozwiązanie problemu bez uregulowania podstawowych spraw organizacyjnych, w tym zwłaszcza organu sterującego w ramach administracji rządowej w postaci centralnego urzędu geodezji, kartografii i katastru, urzędu wyposażonego w pełnię uprawnień do branżowej koordynacji i nadzoru nad wszystkimi służbami wykonującymi zadania w dziedzinie geodezji i kartografii.

5. Bezpośrednie powiązanie technicznego prowadzenia katastru z decyzyjnym procesem wymiaru podatków jest rozwiązaniem wysoce nietrafnym i deprecjonującym techniczną wartość i obiektywizm katastru. Ziemia i informacja o niej są dobrami tak unikalnymi i ograniczonymi, że powinny być oceniane szczególnie obiektywnie i neutralnie. Taki obiektywizm powinien być zachowany przy organizacji centrum gospodarczego rządu, czemu dała wyraz między innymi ONZ-owska Komisja Gospodarcza ds. Europy na spotkaniu ekspertów do spraw katastru i ksiąg

wieczystych odbyłym w Genewie w dniach 26 i 27 lutego br.

6. Podkreślenia wymaga wielka wartość państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, znaczny stopień jego z informatyzowania, wielki dorobek polskiej kartografii, daleko zaawansowane przygotowania do produkcji ortofotomap i znaczny postęp w zakładaniu powszechnej inwentaryzacji uzbrojenia, czego nie należy dezawuować wybiórczymi, doraźnymi i nie w pełni trafnymi decyzjami co do sposobu uregulowania katastru w Polsce. Wnikliwego rozważenia wymaga zwłaszcza skoordynowany zakres i kolejność wdrażania, stałość i standaryzacja systemu oraz zabezpieczenie niezbędnych środków i czasu na wykonanie zadania, a następnie jego stałą aktualizację.

7. Wskazane jest, aby twórcy nowych regulacji wzięli pod uwagę sformułowania zawarte w załączniku do porządku obrad XI posiedzenia Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej i niniejszej uchwały, opracowaniu pod nazwą „Próba określenia pożądanego zakresu ustawowych uregulowań katastru”.